A4/2160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam 124. szám
1987. május 28., csütörtök

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Tennivalók a homoki térség jövőjéért

Tanácskozás Szegeden

Tegnap, szerdán délelőtt az MTA Biológiai Központjának tanácstermében a homoki gazdálkodás főbb kérdéseiről és fejlesztésének lehetőségéről cserélték ki nézeteiket a mezőgazdasággal foglalkozó szakemberek. Szabó Jánosné, a Csongrád Megyei Tanács elnökhelyettese köszöntötte a megjelenteket, köztük Szabó Sándort, a megyei pártbizottság első titkárát, Magyar Gábor, MÉM-miniszterhelyettest és Láng István akadémikust, az MTA főtitkárát.

Szabó Sándor megnyitójában szólt arról, hogy a népgazdaság egészének intenzív fejlesztése szükségessé teszi, hogy egy-egy terület sajátosságait megismerjük. A homoktalajok hazánkban 1,3 millió hektárt tesznek ki, s megyénkben is a földterület ötödrésze ilyen. Errefelé hagyománya van a szőlő- és gyümölcstermesztésnek, erdőgazdálkodásnak, s a vízzel és tápanyaggal jobban ellátott részeken a zöldségtermesztésnek. A konferenca témája túlmutat a szűk szakmai kérdéseken. A tszek és szakszövetkezetek aktív alakítói környezetünknek, a települések fejlődésének meghatározó részesei. Ha felszínre kerülhetnek a szétszórtan meglevő kutatási és gyakorlati ismeretek az előrelépés feltételeit is megalapozottabban alakíthatjuk.

A kutatásban úttörő szerepet vállalt a Gabonatermesztési Kutatóintézet, kiskundorozsmai településükön, a homokon vizsgáztatják a kalászosokat, immár 2 éve. A tapasztalatok kiugró eredmények lehetőségéről árulkodnak, miért ne lehetne ezt más területeken is folytatni? A tudomány gyakorlati eredményeinek hasznosítása, a termelőkkel való aktív együttműködés egy összehangolt, átfogó program keretében lehet a leghasznosabb.

Magyar Gábor óva intett, hogy a homoktalajokat egy kalap alá vegyük. Mert létezik savanyú és meszes, gyenge futóhomok, vagy jól termő barna homok — mindegyik más sajátosságokkal. Az üzemek is sokarcúak, a jól gazdálkodók szomszédjában ott van az egyik napról a másikra élő. Ez a tény rávilágít arra, hogy a szakértelemnek is mekkora szerep jut. Az egyes körzetek termelési szerkezete eltérően alakult ki, míg Szabolcsban az alma, Somogyban a burgonya, nálunk a kertészeti kultúrák a meghatározók.

Az utóbbi években összetorlódtak ennek a tájegységnek a gondjai. A világgazdasági kihívás nagyobb hozamokra inspirált, de a növekvő költségek csökkentették a termelés gazdaságosságát. Az aszály is e rossz vízgazdálkodású területeken okozott jelentős károkat, s a szőlőterületek nagy része vált a fagy martalékává. A minőségi és piaci problémák miatt az almáskertek egy részét felszámolták. Így a nem kimondottan erre a vidékre való, s az országos átlagnál rosszabb eredménnyel termelhető szántóföldi növények a kívánatosnál nagyobb arányt képviselnek.

A természtéstechnológiák az átlagos, jobb talajokra készültek, ennek adaptációja nehézségekkel jár. A máshol elfogadható, nagy táblaméretek itt nem váltak be. A hiányzó fasorokra a sűrűsödő homokverések kárai emlékeztetnek. A szerves trágya, nélkülözhetetlen a homokon, mivel az istállótrágyából a kelleténél kevesebb van, érthetetlen, hogy a zöldtrágyázás hagyománya hogyan merülhetett feledésbe. A gyepterületek jobb, intenzívebb kihasználása adhat csak lökést a nélkülözhetetlen állattenyésztési ágazatok fejlődésének.

A szövetkezetek 96 százaléka foglalkozik kiegészítőtevékenységgel, s a jövőben is szükség lesz erre a gazdálkodás jövedelmezősége érdekében. A legkézenfekvőbb az élelmiszer-feldolgozás, melynek fokozása áruink piacképességét is javítja.

A gyengébb termőhelyi adottságú üzemek támogatásának átalakítása segített a szerkezet átalakításában. Az erőforrások szűkössége azonban új gondolkodásmódot követel. Az évek óta gyengélkedő szövetkezetekben a költségek és a kiszolgáló apparátus csökkentése nem halasztható. Eredményre vezethetne egyes területeken az egyéni érdekeltségen alapuló géemkák, szakcsoportok létrehozása. Az új földtörvény lehetővé teszi legelők bérbe adását, s megkönnyíti, hogy azokat a szántóföldi területeket, amelyek veszteséggel művelhetők gyepként vagy erdőként hasznosítsák.

Az agrártermelés fejlesztése csak szelektíven képzelhető el. A tervidőszak végére fél millió tonnával több kukorica és árpa kell az előzetesen tervezettnél, míg a búza mennyiségét csökkenteni kell. A napraforgó- és a szójatermelés fokozása mellett a vetőmagtermesztéshez fűznek nagy reményeket. A gyümölcstelepítéseknél a személyi érdekeltségen alapuló megoldásokat helyezik előtérbe. A homoki gazdálkodásnak is ebbe a keretbe kell beépülnie.

Láng István tágabb kitekintéséből kitűnik, hogy a mennyiségi fejlesztések kilátásai nem rózsásak. Olyan nemzetközi gazdasági szabályozási rendszerek alakulnak ki, amelyek arra ösztönöznek, hogy a fejlődő országokban növekedjen a termelés, ahol a fogyasztás a legszámottevőbb. Képzésünkben érdemes lenne felkészülni a szellemi exportra, hisz a homoktalajok hasznosításában jártas szakemberekre nagy szükség lesz. A jelentős, hasznosítható tudományos eredmények, a vírusmentes szaporítás, a mikroorganizmusokkal történő takarmánytartósítás és a növények víz-, só- és hőtűrésének fokozása.

Zsitvay Attila, a MÉM főosztályvezető-helyettese előadásának jó részében a történelmi hagyományokat, s az abból kamatoztatható termelési tényezőket emelte ki.

Antal József, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem tanára a homokverés elleni védelem, a speciális talajművelés, a víz- és tápanyagellátás követelményeit taglalta.

Járó Zoltán, az Erdészeti Tudományos Intézet tudományos tanácsadója a homoki erdőgazdálkodás hosszabb távú lehetőségeiről szólt. Több hozzászóló, így Ábrahám Vince, a Ruzsai Népszabadság Tsz elnöke is üzemi tapasztalatait osztotta meg a hallgatósággal. Harmati István, a GKI-osztályvezetője részletesen szólt a homoki kísérleti telep eredményeiről.

Szániel Imrénének, a GKI igazgatójának összefoglalója után a résztvevők Kiskundorozsmán a helyszínen tekinthették meg a kalászos kísérleteket

T. Sz. I.

Országos pedagógiai értekezlet

A most befejeződő tanév eredményeit, gondjait, a következő időszak legfontosabb oktatásügyi tennivalóit megvitató országos értekezletet rendeztek szerdán az Államigazgatási Főiskolán. A tanácskozáson — amelyen a fővárosi és a megyei tanácsok vezető művelődésügyi szakemberei, a pedagógiai intézetek igazgatói, valamint a KISZ és a Pedagógusok Szakszervezete képviselői vettek részt — Köpeczi Béla művelődési miniszter értékelte az oktatási törvény és végrehajtási rendeletei életbe lépésének tapasztalatait.

Kádár János vezetésével

Magyar párt- és kormányküldöttség utazott Berlinbe

Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt főtitkárának vezetésével szerdán *magyar párt- és kormányküldöttség utazott Berlinbe*, a Varsói Szerződés tagállami Politikai Tanácskozó Testületének ülésére. A küldöttség tagja *Lázár György*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke, *Szürös Mátyás*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, valamint *Várkonyi Péter* külügyminiszter és *Kárpáti Ferenc* vezérezredes, honvédelmi miniszter, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai.

A küldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Németh Károly*, az MSZMP főtitkárhelyettese, *Marjai József*, a Minisztertanács elnökhelyettese, *Kótai Géza*, a Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője, *Kamara János* belügyminiszter, *Horn Gyula* külügyminisztériumi államtitkár, *Mórocz Lajos* altábornagy, honvédelmi minisztériumi államtitkár, a Központi Bizottság tagjai, valamint *Tóth László* közlekedési minisztériumi államtitkár. Jelen volt *Karl-Heinz Lugenheim*, a Német Demokratikus Köztársaság magyarországi nagykövete. A magyar delegáció tegnap megérkezett Berlinbe.

Szerdán este megérkezett Berlinbe a Varsói Szerződés tagállamai Politikai Tanácskozó Testületének ülésén részt vevő többi magas szintű küldöttség is.

Tavaszi BNV '87

Versenyben a vegyipar

Több mint nyolcvan vegyipari alapanyaggyártó, valamint gépgyártó vállalat mutatkozik be a idei vásáron. A hazai és külföldi vállalatok kínálatából igencsak nehéz tallózni. Egy biztos, ez a nagyfokú érdeklődés, mindenképpen a hazai vegyipari vállalatok élénkülő innovációs készségéről tanúskodik. Korszerű, piacképes termékek egész sorát hozták el a kiállítók az idei seregszemlére. Egyre több vállalat új termékét motiválta az anyagtakarékosságra való hajlam. Említést érdemel ezek közül a *Tiszai Vegyi Kombinát új terméke, a lineáris polietilén*. Az ezekből gyártott különböző hordók és tasakok jóval könnyebbek, és kisebb a falvastagságuk is, mint a hagyományos polietilénből készült testvéreiké.

Nagydíjat érdemelt ki *a Taurus új, saját fejlesztésű széles profilú mezőgazdasági textilradiál abroncsa*. Ezt a terméket a 200 lóerősnél nagyobb teljesítményű traktorokhoz — elsősorban a Rába-Steigerekhez — fejlesztette ki a vállalat. Az új abroncs iránt a vásár ideje alatt is több külföldi vevő érdeklődött.

A vegyipari alapanyaggyártás területén igazi vásári sikernek számított a *Dunai Kőolajipari Vállalat Jet—A—1. jelű terméke, a sugárhajtású repülőgépek korszerű, új üzemanyaga*. A nemzetközi szabványoknak megfelelően finomított kerozint immár két esztendeje gyártják Százhalombattán, a Nemzetközi Légiszállítási Szövetség előírásainak megfelelően. Az új termékből a tetemes mennyiségű export mellett, ma már szívesen vállalkoznak arra is, hogy Ferihegyen nyugati légitársaságok gépeit töltsék meg az új üzemanyaggal.

Vásári Nagydíjat érdemelt ki a Polifoam Kft. csőszigetelő terméke is, amely széles hőmérsékleti határok között alkalmas klímavezetékek biztonságos szigetelésére. *Az első magyar—japán vegyes vállalat ezzel a termékével valósággal berobbant a vásári nagydíjasok közé*, hiszen egy évvel ezelőtt még maga a vállalat sem létezett.

A Budalakk a környezetbarát festékek kiállításával, népszerűsítésével hívta fel magára a figyelmet az idei vásáron. „Fessen zöld ecsettel!" — hirdeti a vállalat standján legújabb jelmondatát. Új fejlesztési elgondolást is tükröz ezzel egyúttal: egy többéves program keretében szeretnének „átállni" a környezetbarát anyagok alkalmazására, illetve oldószerként a természetes vizet igyekeznek alkalmazni a jövőben. Ha még emlékezünk néhány éve, a vállalat által gyártott „Xyladekor" festékek körüli hercehurcára, különösen elismerést érdemel a mostani kezdeményezés. Kár, hogy nem lehet egyből a „zöld ecsetnél" kezdeni!

A szegedi vegyipart a Somax Műanyag Vegyipari Szakcsoport képviselte. Műszaki aerosol termékeikről mindössze annyit sikerült megtudnunk, hogy a világon egyedül maximálisan környezetkímélő, helytakarékos és olcsó nitrogéngázzal töltik.

A Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat, valamint a Dégáz az OKGT közös bemutatóterületén kapott helyet. A szegediek elsősorban cseppfolyós gáztermékeket mutatnak be

R. G.

Termék, minőség, szabvány

A szabványok alkalmazásának és a használati, kezelési útmutatók ellenőrzésének tapasztalatait, illetve a csomagolásnak a fogyasztási cikkek minőségvédelmében betöltött szerepét vitatta meg a Fogyasztók Országos Tanácsa szerdán, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának székházában tartott ülésén.

A Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet előterjesztése hangsúlyozta: a vásárlókat közérthetően, írásban kell tájékoztatni a termékek főbb minőségi, műszaki és egyéb jellemzőiről. A tapasztalatok szerint a szaraztésztáknál, az édességeknél, a konzerveknél, a szeszes és üdítőitaloknál a gyártók jól láthatóan jelzik a mennyiséget, a minőséget és az összetételt. A tej és tejtermékek jelölésénél azonban a felirat gyakran elmosódik, olvashatatlanná válik. A húskészítményeknél — elsősorban a bolti csomagolású termékeknél — legtöbbször csak az árat és a mennyiséget tüntetik fel, az áru nevét, a fogyaszthatósági, illetve a minőségmegőrzési időt nem.

Pintér Gyula, a Kermi általános igazgatóhelyettese szóbeli kiegészítőjében kiemelte: a legtöbb szabálytalanság a tőkehúsoknál tapasztalható, az esetek 50-60 százalékában nem a szabványnak megfelelő a darabolás, s ez lehetőséget ad a fogyasztók megkárosítására. Számos gondot okoz, hogy a zöldségnél, gyümölcsnél csak az ártáblát helyezik el a termékek mellé, az osztályba sorolásról nem tájékoztatják a vevőket. Hasonló problémák tapasztalhatók a ruházati cikkeknél is: gyakran előfordul, hogy gyengébb minőségű árukat első osztályba sorolnak, és ennek megfelelő áron értékesítenek. A Kermi számos ilyen terméknél él a visszaminősítés lehetőségével.

Az állami szabványosítás továbbfejlesztésének irányelveit ismertetve Cséry László, a Magyar Szabványügyi Hivatal főosztályvezetője elmondotta: arra törekszenek, hogy a szabványok elsősorban az alkalmassági jellemzőket, s ne a kiviteli részleteket tartalmazzák. Fontos szempont az is, hogy a magyar előírások igazodjanak a KGST, illetve a nemzetközi szabványosító szervezetek előírásaihoz.